

Tulevaisuustyöpaja osa 1: Metsien yhteiskunnallisten hyötyjen vahvistaminen

Työpajan ensimmäisessä osassa osallistujat keskustelivat seminaarijaksolla 24.4.2024 tärkeiksi tunnistetuista kysymyksistä neljässä pienryhmässä. Tavoitteena oli keskustella kysymyksistä ja tuottaa keskustelun pohjalta yhteenvedona keskeiset näkökulmat tai ratkaisuehdotukset ja esittää ne muille osallistujille.

Ryhmä 1: Miten metsäalan arvonlisän luontia voidaan vauhdittaa?

Ryhmän puheenjohtaja Jukka-Pekka Rantakokko

- 1. Arvonlisän luominen vaatii itseluottamusta ja uskoa, ylpeyttäkin.** Pohjalaisia kurssi-isäntiä vapaasti lainaten: *“Se on kuulkaas niin, notta meillä taharotahan, meillä osatahan. Mo olimma nimittäin paikalla silloin ku ittevarmuutta jaettiin”.*
- 2. Tarvitaan tuotannon arvonlisää volyymin kasvattamisen sijaan.** Metsäteollisuuden volyymia on kasvatettu, mutta metsien käytön lisäämiselle on nykyisin enemmän rajoitteita, jatkossa panostettava lisää tuotannon arvonlisään.
- 3. Mallia pohjalaisista yrityksistä**
Puuraaka-aineen jalostuksen ympärillä toimivien paikallisten ekosysteemien tukeminen, keskisuurten yritysten ketjuuntuminen.
- 4. Strategiat eivät saa jäädä vain papereiksi**
Paperilta käytäntöön ja mallia Ruotsista, yhteistyöllä alan toimijat ja valtio.
- 5. Metsäsektorin ”merinovilla”?**
Mikä voisi olla metsäsektorin uudelleen määrittelemä tuote, jota kaikki haluavat perinteisen ratkaisun sijaan?

Ryhmä 2: Miten metsäsektorin kestävyttä voidaan vahvistaa?

Ryhmän puheenjohtaja Anna-Maria Teperi

Kestävän metsäsektorin tasapainomalli: tunnistetaan keskeiset haasteet ja hyödynnetään tärkeimmät keinot.

Kolme haastetta:

- 1. Taloudellinen kestävyys:** miten rahan ohjautuminen ja omistusrakenteet palvelevat kestävyden toteutumista?
- 2. Sosiaalinen kestävyys:** osallisuus, arvot, vastuu, hyväksyttävyys, vetovoima, hyvinvointi, turvallisuus, osaaminen ja motivaatio.
- 3. Ympäristökestävyys:** monimuotoisuus ja sen ylläpitäminen, ilmastonmuutos ja siihen sopeutuminen ja erityisesti sen hillintä, vesistöjen terveys ja kestävyys.

Kolme ratkaisua:

- 1. Keppi ja porkkana:** eurot ja pykälät, valtio ja asiakas.
- 2. Dialogi:** ymmärryksen lisääminen eri tasojen välillä kansallisesti, paikallisesti ja kansainvälisesti sekä eri sektoreiden ja toimialojen kesken.
- 3. Tieto ja tutkimus:** liittyy kaikkiin edellä mainittuihin, erityisesti: kun ymmärrämme ihmistä paremmin, osaamme tehdä viisaampia ratkaisuja.

Ryhmä 3: Miten metsien tuottamia sosiaalisia hyötyjä voidaan kasvattaa?

Ryhmän puheenjohtaja Paula Lehtomäki

Sosiaalisia hyötyjä metsistä ilon, terveyden ja matkailun kautta

- 1. Ilon kautta:** Uskalletaan sanoa, että on iloinen asia saada esimerkiksi virkistystä ja olla samaan aikaan osa sitä metsiin liittyvää arvoketjua.
- 2. Terveys edellä:** Tarvitaan lisää teemapäiviä, kampanjointia, metsään menoa ja sellaisia tapahtumia, että varsinkin nuoret suomalaiset ja uudet suomalaiset osaisivat hakea virkistystä metsästä.
- 3. Elinkeinot sosiaalisia:** Metsien tuottamat hyvinvointivaikutukset mahdollistavat myös elinkeinoja, esimerkiksi matkailun kautta.

Ryhmä 4: Miten rakennetaan moniäänistä metsäalaa koskevaa keskustelua?

Ryhmän puheenjohtaja Ulla Järvi

“Raja-aita taitetaan rohkeudella, avoimuudella, rehellisyydellä ja toisen hyväksymisellä”

1. Rohkeudella ilmaista omat mielipiteet
2. Avoimuudella ilmaista omat tunteet
3. Ymmärryksellä siitä, että toisilla on erilaisia mielipiteitä
4. Halulla tulla vastaan ja istua toisten viereen rakennetun raja-aidan päälle
5. Hyväksymällä eri lailla ajattelevat ihmiset ja heidän mielipiteensä